

161

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 14 sierpnia 1954 r.

w sprawie szczegółowego zakresu działania oraz zasad i trybu postępowania państwowych inspektorów sanitarnych.

Na podstawie art. 16 dekretu z dnia 14 sierpnia 1954 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. Nr 37, poz. 160) zarządza się, co następuje:

Zadania państwowych inspektorów sanitarnych.

§ 1. Do Głównego Inspektora Sanitarnego należy:

- 1) w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego:
 - a) opracowywanie projektów norm higieniczno-sanitarnych dotyczących ochrony powietrza, gleby i wody przed zanieczyszczeniem szkodliwym dla zdrowia ludzkiego,
 - b) opracowywanie projektów dotyczących warunków, jakim powinny odpowiadać przechowywanie i obrót artykułów żywności i wyrobów przemysłowych mających wpływ na zdrowie człowieka,
 - c) opracowywanie wytycznych co do wymagań sanitarnych, jakim powinny odpowiadać plany budowy i przebudowy statków, budowli i urządzeń na obszarze portów i przystani,
 - d) wykonywanie zadań wynikających z przepisów §§ 13 — 20;
- 2) w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego, a także zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych oraz zwalczania tych chorób:
 - a) planowanie prac związanych z podniesieniem stanu sanitarnego kraju, a także zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych i zawodowych oraz zatruc pokarmowych,
 - b) nadzór nad działalnością podległych państwowych inspektorów sanitarnych, nadawanie kierunku, koordynowanie i kontrola ich działalności,
 - c) ustalanie wytycznych w zakresie szkolenia personelu zatrudnionego przy pracach sanitarno-epidemiologicznych oraz nadzór nad tym szkoleniem,
 - d) planowanie i organizowanie zabezpieczenia sanitarnego granic państwowych,
 - e) kontrola przestrzegania przepisów sanitarnych i wymagań higieny,
 - f) wydawanie w ramach obowiązujących przepisów decyzji dotyczących higieny oraz zapobiegania lub zwalczania chorób zakaźnych i zawodowych,
 - g) zlecenie instytutom naukowym podległym Ministerstwu Zdrowia i akademiom medycznym wykonania określonych zadań sanitarno-epidemiologicznych,

b) zgłaszanie ministrom i kierownikom urzędów centralnych wniosków dotyczących zagadnień sanitarnych, a wymagających uwzględnienia w planach gospodarczych, finansowych lub inwestycyjnych,

3) ustalanie wytycznych w zakresie popularyzowania zasad higieny i zapobiegania chorobom oraz nadzór nad realizacją tych wytycznych.

§ 2. 1. Do wojewódzkiego (dla m. st. Warszawy, m. Łodzi) inspektora sanitarnego należy wykonywanie zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej na obszarze województwa (m. st. Warszawy, m. Łodzi), a w szczególności:

1) w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego — wykonywanie zadań wynikających z przepisów §§ 13 — 20,

2) w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego, a także zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych oraz zwalczania tych chorób:

a) organizowanie prac związanych z podnoszeniem stanu sanitarnego, a także zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych i zawodowych,

b) nadawanie kierunku, koordynowanie i nadzór fachowy nad działalnością powiatowych (miejskich, dzielnicowych i portowych) inspektorów sanitarnych,

c) kierowanie sanitarną i przeciwepidemiczną działalnością zakładów społecznych służby zdrowia i przedsiębiorstw służby zdrowia położonych na obszarze województwa,

d) kontrola przestrzegania przepisów sanitarnych i wymagań higieny,

e) wydawanie w ramach obowiązujących przepisów decyzji i podejmowanie czynności w sprawach higieny oraz zwalczania i zapobiegania chorobom zakaźnym i zawodowym,

f) organizowanie i kierowanie szkoleniem personelu zatrudnionego przy pracach sanitarno-epidemiologicznych,

g) zgłaszanie Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu wniosków w sprawach zastrzeżonych do jego właściwości, o których wojewódzki inspektor sanitarny powziął wiadomość w toku wykonywania swych obowiązków,

3) organizowanie i kierowanie popularyzacją zasad higieny oraz zapobiegania chorobom.

2. Wojewódzki inspektor sanitarny, któremu podlegają portowi inspektorzy sanitarni, wykonuje swoje zadania również na obszarze wód wewnętrznych i terytorialnych oraz na statkach znajdujących się na tych obszarach. Do zadań jego należy ponadto:

1) organizowanie porad zdrowotnych drogą radiową,

2) wykonywanie uprawnień zastrzeżonych dotychczas dla Morskiego Urzędu Zdrowia w myśl przepisów sanitarnych w morskich portach i przystaniach.

§ 3. Do powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) inspektora sanitarnego należy wykonywanie zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej na obszarze powiatu (miasta, dzielnicy), a mianowicie:

1) w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego — wykonywanie zadań wynikających z przepisów §§ 13 — 17,

2) w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego, a także zwalczania chorób zakaźnych i zawodowych oraz zapobiegania tym chorobom:

a) organizowanie prac związanych z podnoszeniem stanu sanitarnego oraz z zapobieganiem i zwalczaniem chorób zakaźnych i zawodowych,

b) kierowanie sanitarną i przeciwepidemiczną działalnością zakładów społecznych służby zdrowia.

c) kontrola przestrzegania przepisów sanitarnych i wymagań higieny,

d) organizowanie współdziałania ludności w zakresie podnoszenia stanu sanitarnego kraju i kierowanie związanymi z tym pracami,

e) wydawanie decyzji i podejmowanie czynności w sprawach higieny oraz zwalczania i zapobiegania chorobom należącym w myśl dotychczasowych przepisów do właściwości prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej z zastrzeżeniami określonymi w § 5,

f) zgłaszanie wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu wniosków w sprawach zastrzeżonych do jego właściwości, o których powiatowy inspektor sanitarny powziął wiadomość w toku wykonywania swych obowiązków,

3) organizowanie i kierowanie popularyzacją zasad higieny i zapobiegania chorobom.

§ 4. Do portowego inspektora sanitarnego należy wykonywanie zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej na obszarze portu (przystani) oraz wód wewnętrznych i terytorialnych, a mianowicie:

1) wykonywanie zadań powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) inspektora sanitarnego,

2) wydawanie decyzji i podejmowanie czynności w sprawach związanych z wykonywaniem przepisów sanitarnych w morskich portach i przystaniach,

3) przeprowadzanie dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji statków, terenów, budowli i urządzeń na obszarze portów i przystani,

4) sprawowanie nadzoru sanitarnego nad rybołówstwem morskim i przetwórstwem rybnym na morzu,

5) sprawowanie nadzoru nad fachową działalnością lekarzy okrętowych i personelu pomocniczo-lekarskiego zatrudnionego na statkach.

§ 5. 1. Prezydium rad narodowych zachowują swoje uprawnienia przewidziane w art. 10 ust. 3 lit. a), b), c), d) i g) ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. Nr 27, poz. 198).

2. W sprawach określonych w ust. 1 państwowi inspektorzy sanitarni zgłaszają wnioski do prezydiów właściwych rad narodowych.

Ogólne zasady i tryb postępowania.

§ 6. Państwowy inspektor sanitarny wyższego stopnia może przedsiębrać czynności należące do zakresu działania inspektorów niższego stopnia oraz zlecić ich wykonanie wyznaczonym przez siebie pracownikom Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

§ 7. Kontrolę zakładów pracy państwowy inspektor sanitarny przeprowadza w obecności kierownika zakładu pracy, jego zastępcy bądź wyznaczonego pracownika, a w miarę potrzeby także w obecności przedstawiciela miejscowego organu związku zawodowego.

§ 8. 1. Wojewódzki (dla m. st. Warszawy, m. Łodzi) powiatowy, miejski i dzielnicowy inspektor sanitarny przedstawia prezydium właściwej rady narodowej roczne i kwartalne plany swjej pracy oraz składa temu prezydium sprawozdania z wykonania tych planów.

2. Portowy inspektor sanitarny przedstawia plany pracy i sprawozdania (ust. 1) prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej.

§ 9. W przypadku nieuwzględnienia wniosku państwowego inspektora sanitarnego przewidzianego w § 5 ust. 2 prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej powiadamia o tym prezydium wojewódzkiej (m. st. Warszawy, m. Łodzi) rady narodowej, a prezydium wojewódzkiej rady narodowej (m. st. Warszawy, m. Łodzi) — Głównego Inspektora Sanitarnego.

§ 10. 1. Państwowy inspektor sanitarny w porozumieniu z właściwym organem inspekcji pracy ustala plany:

- 1) zwalczania przyczyn zachorowalności w zakładach pracy (na statkach), a w szczególności zachorowalności na choroby zawodowe, oraz
- 2) kontroli w zakresie higieny pracy w zakładach podlegających inspekcji tego organu.

2. O dorywczych kontrolach w zakresie wskazanym w ust. 1 pkt 2 państwowy inspektor sanitarny zawiadamia organ inspekcji pracy.

3. Decyzje, które wkraczają w zakres bezpieczeństwa pracy, państwowy inspektor sanitarny wydaje po uzgodnieniu z właściwym organem inspekcji pracy.

4. O brakach w zakresie bezpieczeństwa pracy, stwierdzonych w związku z wykonywaniem swoich zadań, państwowy inspektor sanitarny zawiadamia właściwy organ inspekcji pracy.

§ 11. Państwowy inspektor sanitarny ma obowiązek współpracować z organami Państwowej Inspekcji Handlowej, a w szczególności udzielać im wskazówek fachowych.

§ 12. Państwowy inspektor sanitarny ma prawo używania pieczęci urzędowej z napisem określającym jego stanowisko w otoku i godłem państwowym pośrodku.

Zapobiegawczy nadzór sanitarny w zakresie budownictwa oraz nad zakładami pracy.

§ 13. 1. Osoby prawne i fizyczne są obowiązane:

- 1) zawiadamiać państwowego inspektora sanitarnego o opracowywaniu projektów planu zagospodarowania przestrzennego, budowy, odbudowy lub przebudowy obiektów oraz statków, a także na żądanie państwowego inspektora sanitarnego udostępniać mu te plany do zaopiniowania,
- 2) uzyskiwać opinię państwowego inspektora sanitarnego co do wyboru miejsca przeznaczonego pod budowę, a także co do stanu higieniczno-sanitarnego oddawanych do użytku obiektów i statków, nowo-wybudowanych, odbudowanych lub przebudowanych.

2. O braku zastrzeżeń w sprawach określonych w ust. 1 państwowy inspektor sanitarny czyni adnotację na projekcie lub wniosku.

3. W przypadku nasuwających się zastrzeżeń państwowy inspektor sanitarny przesyła opinię na piśmie wraz ze szczegółowym uzasadnieniem osobie przedkładającej projekt lub wniosek, a jeżeli jest ona jednostką gospodarki społecznej — również jej organowi nadzórnemu.

§ 14. 1. W sprawach określonych w § 13 są właściwi:

- 1) Główny Inspektor Sanitarny — jeżeli w myśl obowiązujących przepisów plan zagospodarowania przestrzennego lub dokumentacja techniczna obiektów

lub statków wymaga zatwierdzenia przez Prezydium Rządu, Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, ministrów lub kierowników urzędów centralnych,

- 2) wojewódzki (dla m. st. Warszawy, m. Łodzi) inspektor sanitarny — jeżeli w myśl obowiązujących przepisów plan zagospodarowania przestrzennego lub dokumentacja techniczna obiektów lub statków wymaga zatwierdzenia przez prezydium wojewódzkiej (m. st. Warszawy, m. Łodzi) rady narodowej, inwestorów naczelnych, dyrektorów centralnych zarządów bądź jednostek równorzędnych,

- 3) powiatowy (miejski, dzielnicowy, portowy) inspektor sanitarny — jeżeli w myśl obowiązujących przepisów plan zagospodarowania przestrzennego lub dokumentacja techniczna obiektów wymaga zatwierdzenia przez prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej.

2. W przypadku gdy dla oceny projektu potrzebna są specjalne kwalifikacje — Główny Inspektor Sanitarny za zgodą Ministra Zdrowia oraz wojewódzki (dla m. st. Warszawy, m. Łodzi) inspektor sanitarny za zgodą Głównego Inspektora Sanitarnego zasięga opinii powołanej przez siebie komisji rzeczoznawców.

3. W przypadku gdy projekt lub wniosek ma charakter tajny, czynności określone w § 13 może podejmować tylko państwowy inspektor sanitarny specjalnie do tego upoważniony.

§ 15. 1. Osoby fizyczne i prawne obowiązane są zawiadamiać pisemnie właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zamierzonym uruchomieniu zakładu pracy lub spuszczeniu statku na wodę.

2. Osoby określone w ust. 1 są obowiązane na żądanie państwowego inspektora sanitarnego udzielić mu potrzebnych wyjaśnień i prób surowców, półproduktów bądź produktów.

3. W terminach ustalonych w trybie § 17 państwowy inspektor sanitarny zawiadamia osobę wymienioną w ust. 1 o zastrzeżeniach dotyczących uruchomienia zakładu (spuszczenia statku na wodę). Nienadesłanie zawiadomienia w tym terminie jest równoznaczne z brakiem zastrzeżeń.

4. Przepisy § 13 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 16. 1. W sprawach określonych w § 15 są właściwi:

- 1) wojewódzki (dla m. st. Warszawy, m. Łodzi) inspektor sanitarny — jeżeli zakład pracy bezpośrednio podlega ministrowi, centralnemu zarządowi, kierownikowi urzędu centralnego bądź wojewódzkiej radzie narodowej, a także w sprawach oceny statku spuszczonego na wodę,

- 2) powiatowy (miejski, dzielnicowy) inspektor sanitarny — w pozostałych przypadkach.

2. Przepis § 14 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 17. Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w porozumieniu z Ministrami Zdrowia i Bezpieczeństwa Publicznego oraz innymi właściwymi ministrami i kierownikami urzędów centralnych ustali szczegółowe zasady i tryb postępowania w sprawach określonych w §§ 13 — 16 oraz wysokość i zasady wypłacania wynagrodzenia dla członków komisji rzeczoznawców (§ 13 ust. 2).

Współdziałanie przy opracowywaniu norm.

§ 18. 1. Jednostki organizacyjne opracowujące projekty norm państwowych bądź ich zmian dotyczących artykułów żywności i wyrobów przemysłowych, mających wpływ na zdrowie człowieka, obowiązane są przedstawić te projekty Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu.

2. Zastrzeżenia co do projektów, o których mowa w ust. 1, Główny Inspektor Sanitarny zgłasza Polskiemu Komitetowi Normalizacyjnemu, zawiadamiając o tym jednostkę opracowującą projekt.

3. Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego wydaje zezwolenie na odstąpienie od normy państwowej, dotyczącej artykułów bądź wyrobów wymienionych w ust. 1 po zasięgnięciu opinii Głównego Inspektora Sanitarnego.

§ 19. 1. Właściwi ministrowie zgłaszając Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu projekty norm zakładowych i resortowych dotyczących artykułów i wyrobów wymienionych w § 18 ust. 1 w celu ich oceny pod względem higieniczno-sanitarnym.

2. Właściwy minister wydaje zezwolenie na odstąpienie od normy zakładowej lub resortowej, dotyczącej tych artykułów bądź wyrobów, po zasięgnięciu opinii Głównego Inspektora Sanitarnego.

3. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń, zgłoszonych przez Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawach, o których mowa w ustępach poprzedzających — minister przedstawia sprawę do rozstrzygnięcia Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 20. 1. W przypadku przekazania przez właściwego ministra podległemu organowi uprawnień do ustanawiania norm zakładowych organ ten obowiązany jest uzgadniać projekty norm dotyczących artykułów i wyrobów wymienionych w § 18 z właściwym wojewódzkim (dla m. st. Warszawy, m. Łodzi) inspektorem sanitarnym.

2. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń państwowego inspektora sanitarnego organ wymieniony w ust. 1 przedstawia sprawę właściwemu ministrowi, który decyduje w porozumieniu z Głównym Inspektorem Sanitarnym.

Dotyczy nadzór sanitarny nad zakładami pracy.

§ 21. Główny Inspektor Sanitarny ma prawo wstępu do wszelkich zakładów pracy i poszczególnych ich działów oraz przeprowadzania w nich kontroli o każdej porze.

§ 22. 1. Państwowi inspektorzy sanitarni mają prawo wstępu do zakładów pracy (przedsiębiorstw, instytucji) położonych na podległym im obszarze oraz prawo przeprowadzania w tych zakładach kontroli o każdej porze.

2. Ponadto wojewódzki inspektor sanitarny, któremu podlegają portowi inspektorzy sanitarni, oraz portowy inspektor sanitarny mają prawo wstępu na statki znajdujące się w obrębie morskich portów i przystani oraz na wodach wewnętrznych i terytorialnych.

3. Do zakładu pracy, do którego ze względu na obronność, bezpieczeństwo lub ważne interesy Państwa Polskiego albo państw zaprzyjaźnionych mogą mieć wstęp tylko osoby do tego uprawnione, prawo wstępu ma ten państwowy inspektor sanitarny, który uzyskał imienną przepustkę, wystawioną przez władze nadrzędne zakładu na wniosek inspektora bezpośrednio wyższego stopnia.

4. Szczegółowe zasady postępowania w sprawach określonych w ust. 3 ustali Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w porozumieniu z Ministrami Zdrowia i Bezpieczeństwa Publicznego.

§ 23. Państwowy inspektor sanitarny dokonujący kontroli zakładu pracy (statku) ma prawo wglądu we wszystkie jego czynności, ważne ze względu na ochronę zdrowia.

§ 24. 1. Polecenie wydane w wyniku kontroli zakładu pracy (statku) państwowy inspektor sanitarny wpisuje do książki kontroli sanitarnej, którą obowiązany jest posiadać zakład pracy (statek).

2. Szczegółowe przepisy o książkach kontroli sanitarnej określi Minister Zdrowia.

§ 25. W przypadku złożenia przez kierownika zakładu (statku) oświadczenia, że zakład pracy nie jest w stanie usunąć we własnym zakresie uchybień stwierdzonych w czasie kontroli, państwowy inspektor sanitarny zawiadamia o tych uchybieniach oraz o wydanej przez siebie decyzji organ nadrzędny nad zakładem pracy.

Wstęp do mieszkań.

§ 26. 1. Państwowy inspektor sanitarny ma prawo wstępu do mieszkań położonych na obszarze jego działania w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia choroby zakaźnej.

2. Wstęp do mieszkań osób korzystających z prawa zakrajowości na mocy ustaw, umów bądź zwyczajów międzynarodowych dozwolony jest jedynie po porozumieniu z właściwym przedstawicielem dyplomatycznym.

3. Państwowy inspektor sanitarny wykonuje swoje czynności w mieszkaniu w obecności dorosłego domownika lub sąsiada.

Przepisy końcowe.

§ 27. Przewidziane w dotychczasowych przepisach uprawnienia Państwowego Zakładu Higieny w sprawach kontroli higieniczno-sanitarnej nad produkcją, przechowywaniem, obrotem i jakością artykułów żywności i wyrobów przemysłowych mających wpływ na zdrowie człowieka — przechodzą na wojewódzkich (dla m. st. Warszawy, m. Łodzi) inspektorów sanitarnych.

§ 28. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Zdrowia.

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz